

KARIKA

060

glasilo Hrvatskog društva karikaturista lipanj 2006.

IL BELLISS · NARCISO ·

· LA DIVINA VENERE ·

· IL BELLO ADONIS ·

IL BIONDO APOLLO ·

· LA POTENTE IVNONE ·

· IL FVLMINANTE GIOVE ·

LA CASTISSIMA DIANA ·

· IL VAGO GANIMEDE ·

Perche à gli Studi magna il legor, et uolte
 le cose puzano gliose che di antica di, et altre
 immortali fanno al mondo, e crivitate che
 chi conferra a i. lor mirabili fatti puzando
 homini in pietre, pietre in homini, aguar in
 animali in apioni, in aque, in ucelli et altre
 cose stupende, ogni spirito reptile haiera
 grandissima sanza uita et dilecto ue de
 gna la ueni et natural effige de al: ha
 di questi, questi non dico, quali
 ueramente dal suo proprio
 uso son tirati.

· M.R. ·

**Tema broja: PRETPOVIJEST I POČEĆI
 KARIKATURE U HRVATSKOJ by Frano Dulibić**

Luc Vernimmen (Belgija) - brončana medalja ZAGREB 2006.

SADRŽAJ:

04
Vijesti iz Društva

06
ZAGREB 2006. - najava

07
Oskarika 2005.

08
Pretpovijest i počeci karikature u Hrvatskoj

11
Fašnička najkarikatura

12
Lex u Fokusu

14
Konačno dokazana "snaga" karikature

16
Protjerani humor

18
Štambuk u Novom Sadu

20
Odjek s festivala

IMPRESUM

Izdavač: Hrvatsko društvo karikaturista, Savska 100, 10000 Zagreb, tel.: 01/4923673 (samo četvrtkom od 19 do 21 sat), fax.: 01/6687695, e-mail: hdk@hdk.hr, žiro: 2360000-1101453975 (Zagrebačka banka) \ **Glavni urednik:** Nikola Plečko - Nik Titanik \ **Uredništvo:** Ivan Šarić i Janko Bučar \ **Dizajn i prijelom:** Nikola Plečko - Nik Titanik

DRAGE KOLEGICE I KOLEGE,

pretpostavljam, svi već znate...

IMAMO NOVE PROSTORIJE!!!

Krajem travnja uselili smo se u nove prostorije u Savskoj ulici u Zagrebu, te tako riješili najveći problem koji se pred naše Društvo nadvio krajem prošle godine.

Najveće breme preseljenja je, između ostalih, ponio naš tajnik Zdenko Puhin, te mu ovim putem želim još jednom u osobno ime i u ime svih naših članova od srca zahvaliti. Također, pozvao bih sve članove da posjete naše nove prostorije svaki četvrtak od 19 do 21 sat.

U ponedjeljak, 12. lipnja otvorit ćemo 11. izdanje Međunarodne izložbe karikatura ZAGREB 2006, koja je ove godine za glavnu temu imala "crni humor".

Nažalost, pridjev *crni* i dalje oslikava situaciju u kojoj se danas nalazi karikatura u Hrvata. Niti par novih novinskih izdanja nisu prigrlila karikaturu te je tako ona i dalje ostala *non grata*.

Hvala Bogu, sisa i guzica ima napretek.

Vaš Nik

Nik Titanik

VJESTI IZ DRUŠTVA

IMAMO NOVE PROSTORIJE!!!

AKO SAMI DONOSITE POŠTU,
PODIGNITE POKLOPAC I
UBACITE POŠILJKU

**HRVATSKO
DRUŠTVO KARIKATURISTA**

Savska 100
10000 Zagreb

MB: 3290034

žiro-račun: 2360000-1101453975

Tel: +385 (1) 4923673
(četvrtkom 19-21)

Fax: +385 (1) 6687695

e-mail: hdk@hdk.hr
www.hdk.hr

VIJESTI IZ DRUŠTVA

IN MEMORIAM ALOJZ ŠEVČIK (1930 - 2006.)

Bard karikature, humorist i grafički urednik koji je obilježio desetljeća Večernjakova vizualnog identiteta, Alojz Ševčik, umro je u 76. godini. U tomome i tomome knjiga mogle bi se sabrati uspomene na stvaralaštvo toga glasnog veseljaka, kojega se Večernjakovi čitatelji sjećaju kao autora popularne rubrike karikatura "Blizanci" što je godina ma izlazila najprije u Vjesniku, a potom u Večernjaku.

Za grafičko uređivanje Večernjeg lista nagrađen je Zlatnim perom Društva novinara Hrvatske 1970. godine, a četrnaest godina poslije novinarski ga je ceh nagradio i za karikature. Njegovo ime poznato je i u međunarodnim krugovima karikaturista nagrađen je na Festivalu karikature u Montrealu 1980. godine. Alojz Ševčik bio je grafički urednik i urednik karikaturist od Večernjakova početka, točnije od preteče našega lista, Večernjeg vjesnika 1957. godine. Grafički je dizajnirao i Slobodnu Dalmaciju 1988. godine. Za životno djelo dobio je

1993. godine najveće staleško priznanje, nagradu "Otokar Keršovani" nakon 35 godina staža u Večernjem listu.

Kad nije radio, bježao je moru, svom omiljenom Osoru na otoku Cresu. Znali su svi na otoku da nije propuštao jesenski lov na lignje. Uz more i ribički štap uživao je posljednje, umirovljeničko desetljeće.

(Tekst preuzet iz Večernjeg lista)

IN MEMORIAM TOMISLAV DUŠANIĆ - TOD (1957- 2006.)

Vijest o smrti osječkog poznatog karikaturiste, entuzijasta, našeg člana i kolege od 1989. godine, te člana FECO, bila je 24. ožujka veliko iznenađenje za obitelj, prijatelje, suradnike i sve nas u Osijeku. U njegovoj životnoj dobi bez vidnih tragova bolesti u punom zamahu pripremanja 57. izložbe karikatura, teško je shvatiti i prihvatiti da život preko noći može neumitno prestati. Ali sudbina nekad nema milosti pa se nažalost i sa Tomislavom poigrala u njegovoj tek 48. godini života.

Tomislav Dušanić - TOD rođen 9. 7. 1957. u Tvrđavici na lijevoj obali osječke Drave, kvalificirani mornar na morskim i pretežno riječnim brodovima, za sebe je tvrdio i dokazao da je po opredjeljenju karikaturist. Taj PANONSKI MORNAR, kako je i sam znao reći, već se od 1978. godine pojavljivao u javnosti svojim grafičkim radovima, a prve karikature objavljuje 1986. od kada je u svijetu karikature praktično do smrti. Izlagao je svoje radove samostalno u Osijeku i okolici, te u Njemačkoj, sudjelovao na mnogim inozemnim festivalima karikature, a od Domovinskog rata čini velike napore u organizaciji mnogih izložbi karikatura s antiratnom ili humanitarnom tematikom.

Kao organizator izložbe antiratne karikature u jeku najžešćih ratnih bombardiranja Osijeka, te kao pokretač i uz velike teškoće uporni organizator Galerije karikatura jedinstvene u Hrvatskoj, nagrađen je i županijskom nagradom za kulturu. Objavio je nekoliko knjiga karikatura i ostvario nekoliko domaćih i stranih priznanja i nagrada za karikaturu.

Njegov oproštaj na Centralnom groblju u Osijeku pokazao je neospornu popularnost koju je ostvario radom i djelovanjem naročito kroz održavanje Galerije kroz koju je prodefiliralo čak 56 domaćih i poznatih imena iz svijeta karikature sa po tridese-

tak svojih zanimljivih uradaka. Iako se stalno borio sa financijskim i prostornim tegobama, bez stalnog i odgovarajućeg izložbenog prostora, unazad nekoliko godina postojanja Galerije uspio je ostvariti svaki mjesec novu izložbu koju su uz manji program otvarale mnoge poznate osobe iz javnog i kulturnog života Osijeka i Osječko - baranjske županije. Ostati će nam u sjećanju kao rijetki zaljubljenik u karikaturu i kao nesalomivi entuzijast u nastojanju da karikaturu popularizira. Od TOD-a se opraštamo i mi uz tople riječi koje smo čuli na ispraćaju uz odar - Vječni spokoj neka je nagrada za dobrohotnost kojom je hodao mali osječki duh u svijetu karikature.

(Napisao Krunoslav Sili)

ČLANARINA

Članove, koji još nisu uplatili članarinu za 2005. godinu (pola članova našeg Društva), molimo da podmire svoju obvezu uplatom članarine preko žiro-računa:

2360000-1101453975
(obavezno poslati fotokopiju uplatnice)

ili

četvrtkom u prostorijama Društva.

HITNO, BRZO!

ZAGREB 2006. - najava

Ocjenjivački žiri (sastavljen od karikaturista Ota Reisingera, Tomislava Ožanića, Davora Trgovčevića, Joška Marušića i profesora na Filozofskom fakultetu Frane Dulibića) ocijenio je radove pristigle na 11. izdanje Međunarodnog festivala karikature Zagreb 2006., te donio odluku o pobjednicima i dobitnicima priznanja.

ZLATNA MEDALJA
SREBRNA MEDALJA
BRONČANA MEDALJA

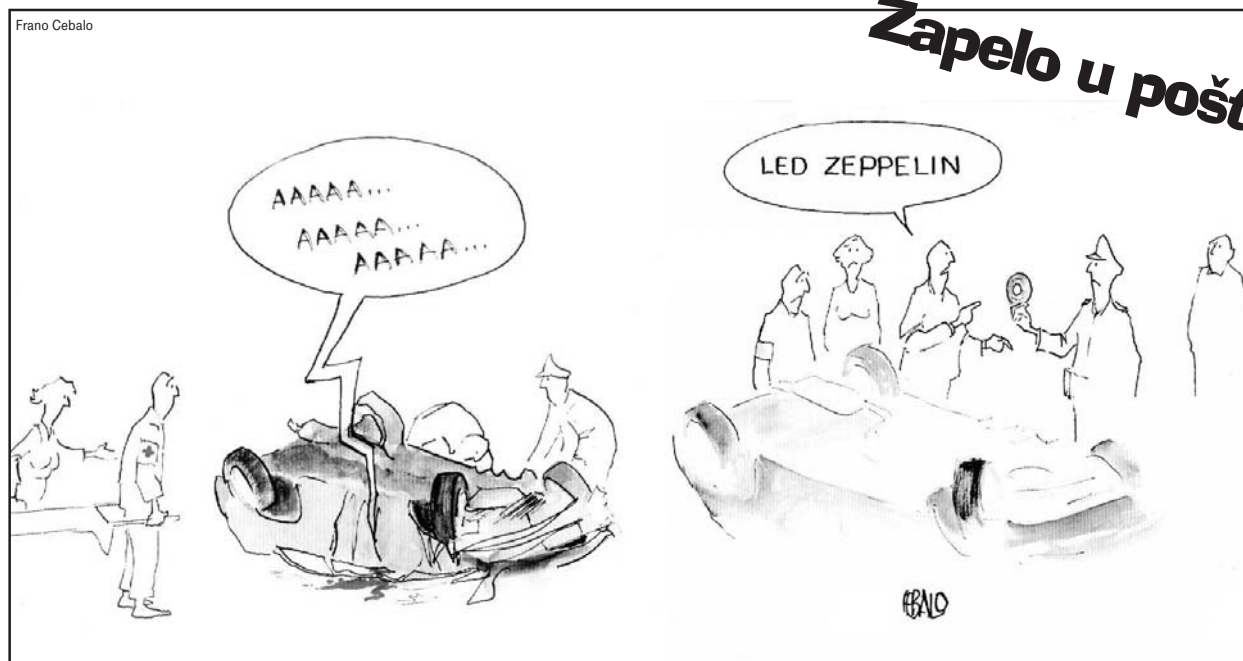
Aleš Vyjidak (Češka)
Sergey Riabokon (Ukrajina)
Luc Vernimmen (Belgija)

Posebna priznanja: Vladimir Kazanevsky (Ukrajina),
Lubica Konkova (Slovačka), Goran Milenković (SCG),
Yuri Ochakovsky (Izrael), Costel Patrascan (Rumunjska).

**OPŠIRAN
IZVJEŠTAJ O
OVOGODIŠNJE
M FESTIVALU,
SUDIONICIMA I
DOBITNICIMA
NAGRADA,
ATMOSFERI NA
OTVARANJU I
OSTALIM
DOGAĐAJIMA
VEZANIM ZA
FESTIVAL,
ČITAJTE U
POSEBNOM
BROJU KARIKE
KOJI ĆE IZAĆI
NAKON
IZLOŽBE!**

Frano Cebalo

OSKARIKA 2005.

Pripremio: Zdenko Puhin Puya

Zajedničko slanje karikatura članova HDK na više od pedeset međunarodnih festivala tijekom

2005.godine pokazalo se opravdano. Veliki broj nagrada i priznanja, a Društvo je kao i svake godine, po usvojenim kriterijima bodovanja izabralo najna-
građivanijeg autora na međunarodnim festivalima, kojeg će predstaviti na svečanom otvorenju 11. među-
narodne izložbe karikatura ZAGREB 2006. OSKARI-
KA će biti dodijeljena **Louisu Postruzinu** članu HDK iz Australije.

OSVOJENI BODOVI U 2005.

Louis Postruzin	20,45
željko Cerić	12,65
Miroslav Gerenčer	8,50
Josip Kovačević	8,00

TABLICA VRIJEDNOSNIH GRUPA FESTIVALA

I.grupa (koeficijent 1,3)

Knokke Heist (Belgija), Aydin Dogan (Turska), Jomiuri Shimbun (Japan)

II.grupa (koeficijent 1,2)

Daejeon (Koreja), Dong-A (Koreja), Sintra (Portugal), Teheran (Iran)

III.grupa (koeficijent 1,1)

Nasredin Hodja, Bursa, Alanya (Tur), Legnica, Kozuchow (Polj), Marostica, Tolentino, Trento, Foligno, Cuneo (Ita), Amsteelven, Kroushoutem (Niz), Beringen, Olen, Boecheut (Belgija), Zemun, Beograd (SiCG), Haifa (Izr), Porto, Fene (Port), Buenos Aires (Arg), Calarasi, Ploiesti (Rum), Kyoto (Jap), Zagreb (Hrv), Essen (Njem), Kiev (Ukr), Beijing, Nanjin City (Kina), Hradec Kralove (Češ), Ketrzyn (Polj), Jonzac (Fra), Ottawa (Kan), Kiev (Ukr), Damask (Sir), Prešov, Bratislava (Slovačka)

IV.grupa (koeficijent 1,0)

sve ostale izložbe

NAGRADA	I	II	III	IV
Grand Prize	16,9	15,6	14,3	13,0
1.nagrada	14,3	13,2	12,1	11,0
1.nagrada (više dobitnika)	13,0	12,0	11,0	10,0
2.nagrada	9,1	8,4	7,7	7,0
2.nagrada (više dobitnika)	8,45	7,8	7,15	6,5
3.nagrada	6,5	6,0	5,5	5,0
3.nagrada (više dobitnika)	5,85	5,4	4,95	4,5
Priznanje	1,95	1,8	1,65	1,5

Kao što se vidi iz tablice međunarodne izložbe karikature svrstane su u četiri vrijednosne grupe, a na temelju saznanja o više elemenata: fond nagrada, katalog, tradicija izložbe, zastupljenost na internetu (natječaj, rezultati, nagrađene karikature...), vraćanje radova, pozivanje nagrađenih autora na dodjelu nagrada ...

Osnovne bodove ima grupa IV, a na ostale grupe izložaba primijenjen je 'koeficijent vrijednosti izložbe'.

NAGRADE ČLANOVA HDK NA MEĐUNARODNIM FESTIVALIMA KARIKATURA U 2005.

PRVA NAGRADA

željko Cerić (Solin),
Louis Postruzin (St.Petersburg/Rusija)

DRUGA NAGRADA

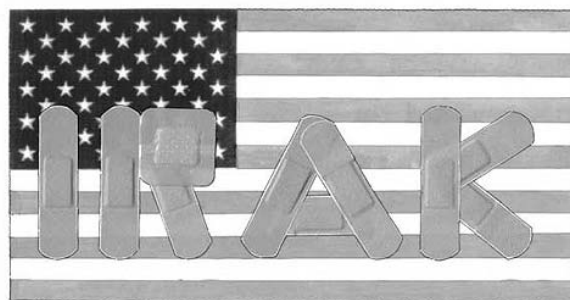
Miroslav Gerenčer (Shangai,Kina)

TREĆA NAGRADA

Davor Štambuk (Zemun/SICG),
Josip Kovačević (Indija),
Tomislav Ožanić (DONG-A LG/Koreja),

PRIZNANJA

Ivan Haramija (Damask/Sirija, Leng Mu/Kina),
Miloš Panić (Damask),
Zdenko Puhin (Damask/Sirija, Leng Mu/Kina),
Louis Postruzin (Damask/Sirija, Leng Mu/Kina, Beijing/Kina, Shangai/Kina, Jiaxing/Kina, Bratislava/Slovačka),
Davor Trgovčević (Zagreb, Shangai/Kina),
Miloš Panić (Skopje/Makedonija),
Frano Cebalo (Marostica/Italija),
Miroslav Georgievski (Marostica/Italija, Jiaxing/Kina),
željko Cerić (Bejing/Kina),
Josip Kovačević (Kozuchow/Poljska, Shangai/Kina),
Mojmir Mihatov (Nasreddin Hodja/Turska, Bejing/Kina),
Oto Reisinger (Tolentino/Italija),
Borislav Hegedušić (Shangai/Kina),
Miroslav Gerenčer (Jiaxing/Kina)

Groteskna glava iz kodeksa Od naslidovanja Isukarstova, 16. st.

PRETPOVIJEST I POČECI

izvorni znanstveni rad Frane Dulibića

Fragmenti pretpovijesti

Preširoko shvaćanje ili nepoznavanje definicije karikature dovelo je do toga da se u našoj literaturi katkad navode primjeri "najstarijih" karikatura bez utemeljene argumentacije, odnosno bez očitih obilježja karikature. Većinom ih možemo svrstati u pretpovijest karikature u Hrvatskoj jer su to likovni prikazi s većom ili manjom mjerom likovnog humora, odnosno s grotesknim ili satiričkim svojstvima. Takav je primjer detalj na iluminaciji u misalu Jurja Topuskog, datiran između 1524. i 1526. godine, čiji je autor, kako neki pretpostavljaju, Julije Klović. Na tom detalju prikazan je muškarac koji vuče ženu u košari, a ona mu prijete stisnutom šakom. U likovnom izrazu ne nalazimo pretjerivanja karakteristična za karikaturu. Kroz srednji vijek te gotovo do kraja renesanse prikazi poput ovoga stvarani su s namjerom da upozore, odnosno djeluju na strogo moralno ponašanje prema onodobnim načelima. U ovom slučaju promatrač je upozoren na to kakav oblik može poprimiti bračni život. Osim što sličnih prizora ima u mnogim srednjovjekovnim manuskriptima, treba napomenuti da su prikazi s izrazitim obilježjima karikature prije kraja 16. stoljeća u čitavoj Europi iznimna rijetkost. Odnos prema humoru u srednjem vijeku (smijeh je tada smatran sotonskim) znatno se izmijenio tijekom razdoblja renesanse, kao što se slična promjena dogodila i u odnosu prema prikazivanju ljudskog tijela. Tek nakon braće Carracci karikatura postaje prepoznatljiv način likovnog izražavanja. Kulundžić vidi karikaturalne elemente i na fresci Vincenta iz Kastva Ples smrti (1474.) u beramskoj crkvi (kao i Horvatić, koji je uvrštava u Antologiju hrvatskog likovnog humora). To je moguće tvrditi samo iz perspektive promatrača našeg vremena - jer namjera beramskog majstora nipošto nije bila prikazati smrt smiješnom, nego upozoriti ili podsjetiti (memento mori) da smo pred smrću svi jednaki. Nadalje, Kulundžić piše o kodeksu pod naslovom Od naslidovanja Isukarstova (Marulićev prijevod latinskog izvornika), koji u devetnaest inicijala ima ukomponirana groteskna ljudska lica u profilu. Prema izgledu kose (na osnovi kojeg je, s obzirom na stilizaciju, gotovo nemoguće prosuditi stvarni izgled) ta groteskna lica Kulundžić vidi kao dominikance, tvrdi da imaju portretne karakteristike (a radi se o grotesknim tipovima bez portretnih karakteristika) te da lica nemaju svjesnih komičnih elemenata. Spomenuta groteskna lica vjerojatno su povezana s tekстом i na simbolički način predstavlj-

janju grešnike ili imaju svjetovni karakter (jasno se može vidjeti da jedno lice plazi jezik, a na drugom inicijalu s dva lica vidi se da jedno od njih predstavlja komiku, a drugo tragiku). Prema analizi grafologa željka Sabola autor tih grotesknih glava je Marko Marulić. Britanski stručnjaci smatrali su da je kodeks nastao krajem 16. stoljeća, a ako bi se prihvatila teza da je to Marulićev rukopis, datacija bi se trebala pomaknuti ranije, prije 1524. godine, dakle i u ovom primjeru prije prvih portretnih karikatura braće Carracci. Cvito Fisković u svojoj studiji O Marulićevu slikanju navodi podatke o podrijetlu Marulićeva interesa za slikarstvo, mjesta gdje se sve nalaze njegove minijature te dokumentira kako je opremao rukopise i knjige. Za razliku od Kulundžića, Fisković odbacuje Marulićevo autorstvo grotesknih lica u kodeksu Od naslidovanja Isukarstova i smatra (prema načinu oslika inicijala) da je spomenuti rukopis nas-

Julije Klović, Detalj iluminacije iz misala Jurja Topuskog, 1524.-1526.

tao nakon Marulićeve smrti. Zanimljivo je spomenuti da Fisković u istoj studiji piše i o službenom izvješću Marulićeva suvremenika i znanca što ga je sastavio gradski knez Frane Celsi, koji je 1518. godine ogorčen na mladiće koji su nakon berbe skloni raskalašenoj zabavi i rasipnosti i ne obaziru se na "...očinske opomene veoma učenog gospara Marka Marula..." i kako nisu impresionirani njegovim "...zastrašujućim prijetnjama i najružnijim likovima (brutissime figure)...". Cvito Fisković piše da je Marulić želio na drastičan način mladu generaciju upozoriti da prestanu pretjerivati s užicima, a Marulićeva opomena nastojala je poprimiti što dojmljiviji oblik u likovnom mediju: "Trebala je nalikovati svojim izobličanjem čak i karikaturi da bi se što jače dojmila onih koji ne uvažavaju niti se odricahu mladenačkih užitaka koje im renesansno doba dopuštaše." Na

KARIKATURE U HRVATSKOJ 1. dio

Marulića su mogli djelovati raznovrsni prikazi s temom "memento mori" kakvi su u ono vrijeme kolali čitavom Europom na bakrorezima i drvorezima. Zanimljiva je podudarnost Fiskovićeve interpretacije Marulićevih izgubljenih "najružnijih likova" s izgle-

ružne glave stavlja natpise na talijanskom jeziku: 1. prekrasni Narcis, 2. božanstvena Venera, 3. lijepi Adonis, 4. plavokosi Apolon, 5. moćna Junona, 6. vatreni Jupiter, 7. neporočna Diana, 8. ljupki Ganimed. Osim toga, svoje ruganje potvrđuje u devetom polju, u kojem je samo natpis bez crteža koji završava riječima: "...svaki plemeniti duh pronaići će ogromno zadovoljstvo i zabavu vidjevši ovdje pravi i prirodni lik nekih od njih, koje sam naveo, a koji su uistinu portretirani baš prema njihovim licima." Rotina su lica toliko ružna da ne djeluju smiješno - tek kad pročitamo tekst u devetom polju grafičkog lista, vidimo da je najsmješnije Rotino "uvjeravanje" (očito ruganje) da ti antički junaci izgledaju upravo tako kako su prikazani, a ne drugačije. Pelc smatra da je podloga Rotina humora "posttridentska pravovjernost koja objašnjava i nedostatak mitološke tematike u njegovu opusu".

Nepoznati autor, Brušenje nosa, 17. st., Valvasorova zbirka, svezak VIII, Zagreb

dom grotesknih glava u knjizi Od naslidovanja Isukarstova. Groteskna lica većinom su mladenačka, prikazana što je moguće ružnije ili s priglupim izrazom lica, odnosno u kombinaciji jednoga i drugoga, uz ranije spomenuto plaženje jezika ili prikaz lica koja razjapljenih usta viču. Sve zajedno na doista zoran način predočava što bi trebale predstavljati Marulićeve "brutissime figure". Bez obzira na to je li im autor Marulić ili netko drugi, groteskna lica iz kodeksa Od naslidovanja Isukarstova sigurno nisu crtana da bi nasmejala promatrača, što je uostalom i nedolično za kodeks takva sadržaja. U opusu Klovićeva suvremenika Martina Kolunića Rote (oko 1540./45.-1583.), dvorskog slikara i grafičara u Beču i Pragu, nalazimo jedan bakropis s osam izrazito grotesknih glava (1565.-1582.). List je podijeljen na devet jednakih pravokutnika s osam prikazanih lica u profilu i tekstem u posljednjem pravokutniku. Jasno je vidljivo da se Kolunić Rota ruga traganju za idealom ljepote i savršenstva s kojim su bili povezani antički junaci. Naime, Kolunić Rota ispod svake zastrašujuće

Šaljivi prizori i karikature na grafikama u hrvatskim zbirkama

Tijekom 17. i 18. stoljeća Europa je bila preplavljena grafičkim listovima raznovrsne tematike. Iako je prevladao vjerski sadržaj, sve je bogatija bila produkcija grafika svjetovnog sadržaja. Izrađivani su brojni portreti, alegorijski prizori, mitološke scene, prikazi političkih događaja. Prema likovnim svojstvima može se reći da je čitava onodobna grafička produkcija težila ili autorskoj grafici s težnjom prema umjetničkim vrijednostima ili je ostajala unutar široke produkcije popularnih ilustriranih letaka.¹² Namjena je bila raznolika: informativna, didaktička ili zabavna. Među listovima zabavnoga karaktera najčešće nailazimo na satiričke prizore. Grafička zbirka Janeza Vajkarda Valvasora (1641.-1693.) koju je 1690. otkupila Zagrebačka biskupija i koja se danas nalazi u Metropolitanu u Zagrebu, uz grafike europskih renesansnih i baroknih grafičara, sadrži i oko 200 ilustriranih letaka svjetovne tematike s brojnim satiričkim elementima, koji većinom potječu s njemačkoga područja. Zabavni karakter satiričkih grafika ili letaka nije bio bez didaktičke ili moralizatorske podloge. Naime, rugajući se ljudskim slabostima, oni su istodobno upozoravali da se treba kloniti takvih slabosti, poroka ili amoralnog ponašanja. Posebno je zanimljiv list Giuseppea Mitellija iz 1666. godine (nastao prema predlošku Annibalea Carraccija), što prikazuje putujućega trgovca grafikama i lecima koji vičući reklamira svoju robu kao što to kolporteri čine i danas. Da je već tada tržište bilo zasićeno glasnim i upornim prodavačima tiskovina te svakakvim slikovnim i tekstualnim porukama, zorno dočaravaju dva pokrajnja lika, koji hvatajući se za glavu bježe od prodavača...

(nastavak slijedi u slijedećem broju Karike)

KAKO PROBUDITI KRŠĆANINA?

Od kraja travnja do sredine svibnja ove godine trajala je izložba Srečka Puntarića - Felixa u Galeriji župe sv. Petra u Zagrebu, pod nazivom "Kako probuditi kršćanina" u povodu koje je i izdana knjiga, nastala izborom devedesetak najboljih karikatura koje rese posljednju stranicu u Glasa Koncila.

Puntarićevi likovi s dugim nosovima, koji ovdje upozoravaju na mnoštvo "kriznih" situacija u životu vjernika, razveselit će svakog čitatelja, ali i potaknuti na promišljanje životne dosljednosti.

Ovo je ujedno prva knjiga u hrvatskom novinarstvu i izdavaštvu koja sabire karikature s vjerskom tematikom, nastale kao odgovor ili upit na aktualnu religijsku problematiku u hrvatskoj društvenoj stvarnosti.

PAR KRATKIH...

FELIX nagrađen

ULUPUH-ova godišnja priznanja ove su godine primili predsjednica ULUPUH-a Ivana Bakal, Irena Bekić, Đurđica Cvitanović, Ivan Doroghy, Branka Hlevnjak, Davor Klarić, Matko Meštrović, Srećko Puntarić, Tomislav Rastić, Esad Ribić, Sanja Stani i Stiv Šinik.

PUTUJEMO dalje

Tzv. putujuća izložba Hrvatskog društva karikaturista zaustavila se na svom putu oko Svijeta u njemačkom Stuttgartu. Na izložbi, koju je suorganizirao hrvatski konzulat u Njemačkoj predstavljani su radovi Otona Reisingera, Srečka Puntarića, Ice Voljevice, Ivana Šarića, Mojimira Mihatova, Davora Štambuka, Darka Pavića, Nikole Plečka, željko Cerića, Davora Trgovčevića, Tomislava Ožanića, Ivana Haramije, Miroslava Gerenčera i Nikole Listeša.

Miro Georgievski, Marostica 2005.

Fašnička NAJKARIKATURA

Završio je natječaj za najorginalniju fašničku karikaturu koju tradicionalno organiziraju "Međimurske novine" i Turistički ured Grada čakovca. Kao najfašnička proglašena je karikatura Marine Braović Hajdarović iz Šenkovca, koja je time osvojila prvu nagradu. Riječ je o ljudskoj fašničkoj zamjeni uloga, gdje bi stara baka željela biti mlada, a mlada djevojka pak stara baka. žiriju se posebno dopalo i to što u njoj nije bilo ni trunke političkoga, što, naravno, ne mora biti pravilo. Drugu nagradu dobila je karikatura Damira Novaka koja alegorijski podsjeća na to da idemo glavom kroz zid u Europu, a ne na pravi način, kroz vrata, a Hrvatska je prikazana kao maškarano derište iliti pajac. Dodijeljene su i dvije treće ravnopravne nagrade. Prva odlazi u Donji Kraljevec Slavku Dukiću, koji je već pobjeđivao na natjecanjima za najbolju fašničku karikaturu, dok je ove godine osvojio treću nagradu s karikaturom o aktualnoj ptičjoj gripi, povezujući strah od ptičje gripe s fašničkim događanjima. Druga treća nagrada pak odlazi u Zagreb autoru Zdenku Puhinu. Riječ je o karikaturi koja parafrazira poznatu uzrečicu na način "Pametni noriju saki dan, a bedaki samo na Fašnik" te prikazuje doktora ispred ludnice dok čita tu

poruku. Na natječaj za fašničku najkarikaturu javilo se ove godine osam karikaturista sa svojim radovima. Svoje su karikature poslali, jednu ili više njih: željko Petković iz Preloga, Slavko Dukić iz Donjeg Kraljevca, Franjo Novak Feno iz Šenkovca, Zdenko Puhin iz Zagreba, Bojan Grlica iz Rijeke, Mladen Marčec iz Čakovca, Marina Braović Hajdarović iz Šenkovca i Damir Novak iz Malog Mihaljevca te mladi Nikola Globar iz Dekanovca, čije su modernističke karikature malo kasnile te nije došao u obzir za nagrade. Svima zahvaljujemo na sudjelovanju. žiri u sastavu Robert Wrana, likovni pedagog (pre-dsjednik), Đurđa

Somođi i Josip Šimunko u subotu ujutro dugo su vijećali kome će dodijeliti prvu nagradu. Na kraju su izdvojene četiri karikature od četiri autora, a svaka od njih zaslužila je prvu nagradu. No to, kao što znamo, nije moguće. Tko je Marina Braović Hajdarović? Riječ je o talentiranoj mladoj karikaturistici porijeklom iz Čakovca koja živi u Šenkovcu. Manje je, međutim, poznato da je ona već duže vrijeme članica Hrvatskog društva karikaturista, kao uostalom i Damir Novak i Zdenko Puhin.

(J. Šimunko - Međimurske novine)

Prva nagrada: Marina Braović

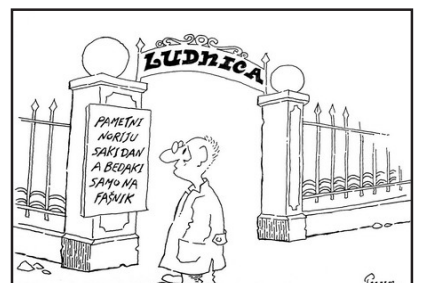
Druga nagrada: Damir Novak

Treća nagrada: Slavko Dukić

Treća nagrada: Zdenko Puhin

MILAN LEKIĆ LEX

Jedan od zasigurno **najbržih** crtača portret karikatura u Hrvatskoj je Milan Lekić Lex, dopredsjednik je Hrvatskoga društva karikaturista, koje kao i on djeluje uspješno i samozatajno. U vremenu kada se vrijednostima ne pridaje neka veća pozornost, vrijedi predstaviti ovoga majstora portret karikature široj hrvatskoj i stranoj javnosti. Rođen je kao i većina Zagrepčanki i Zagrepčana izvan metropole. U njoj se nastanio daleke 1960. godine kao dijete roditelja iz Ričica pokraj Imotskoga. Osim portret karikature, Lex se bavi crtanjem karikatura, dizajnom, ilustriranjem i slikanjem i to sve uz svoj posao koji obavlja na svoje i zadovoljstvo tvrtke Končar u kojoj je zaposlen. Milan Lekić Lex dosad je imao brojne samostalne izložbe: izložba portreta 3/3/149, Galerija Modulor, Zagreb, (1995.); izložba portretne karikature hrvatskih političara Hrvatska ugroznica, Knjižnica Knežija, Zagreb, (2003.); Tehnološki park - Zagreb, izložba karikatura Kako se rodio Jura, Zagreb, (2004.) i Izložba portretne karikature članova knjižnice Knežija, Zagreb. Grafički je uredio knjige mr. Marijana Ožanića Menadžerski izazov, Zagreb, 1994., Poslovna pisma, Zagreb, 2001. i Mali brod na olujnom moru, Zagreb, 2004.

Radio je crteže i portrete za najnoviji hrvatski film "Snivaj zlato moje" redatelja Nevena Hitreca, koji se upravo prikazuje u hrvatskim kinima. Na 7. međunarodnoj izložbi karikature u Zagrebu 2002. godine na temu Pazi, snima se! dobio je posebno priznanje. Njegova najuža specijalnost izrada je portretne karikature ad hoc na većim skupovima i priredbama poznatih domaćih i stranih tvrtka, a sudjelovao je svake godine u humanitarnoj akciji Knjigom protiv mina na Zagrebačkome velesajmu u sklopu Interlibera, koju organiziraju Udruge branitelja Domovinskog rata INA Naftaplina KVIN iz Zagreba i UBIUDDR Podravke iz Koprivnice. Svoje karikature objavljivao je u Sportskim novostima, Vjesniku, Večernjem listu, Privrednom vjesniku, Fokusu, Radničkim novinama, Skandiju - Čvoru, Kviskoteci, Croatia Review i Infotrendu.

Gospodine Lekiću, koliko ste portret karikatura nacrtali do sada u vašoj bogatoj mašti i susretima ne samo nas karikaturista?

Od 1974. godine nacrtao sam više od pet tisuća portret karikatura, a od toga najviše nepoznatih osoba u slučajnim ili namjernim susretima, ali i gotovo svih poznatih osoba iz hrvatskoga i stranoga javnog života...

Kada ste povukli prvi potez i koja je osoba bila prva pred vasim papirom i olovkom?

Karikature sam počeo raditi u srednjoškolskim danima, dakle u mladosti sa 15, 16 godina, u Strojarskoj tehničkoj školi u Klaićevoj u Zagrebu. Dok sam crtao profesora iz povijesti, usredotočivši se na njegov lik, nisam uopće primijetio kada mi se približio i stavio kedu u uho sa zadovoljnim osmijehom. Bez obzira na malo neugodnosti, to mi je bio poticaj da nastavim dalje crtati.

Koga najradije crtate među poznatim osobama, i tko je zahvalno lice među osobama poznatima široj javnosti?

Svaka osoba je zahvalna jer je u naravi, osim rijetkih

Autoportretna karikatura: Milan Lekić Lex

blizanaca, teško naći samo dvije slične osobe. Ipak, kada me već pitate, to su naši političari, kao Mesić, Račan, V. Pusić... odnosno osobe koje to i najčešće zaslužuju.

Tko je vas uzor u karikaturi, a tko u portret karikaturi?

- Uzor mi je naš Oton A. Reisinger, zasigurno jedan od pet najvećih svjetskih karikaturista svih vremena. Među portret karikaturistima iznimno cijenim Petra Pismestrovića te, na žalost, prerano preminulog Rudija Stipkovića, Miroslava Gerencera Geru, Miodraga Vladetića Maca, Davora Trgovčevića i Branka Meštrovića, a od stranih crtača to su David Levine i Sebastian Kruger.

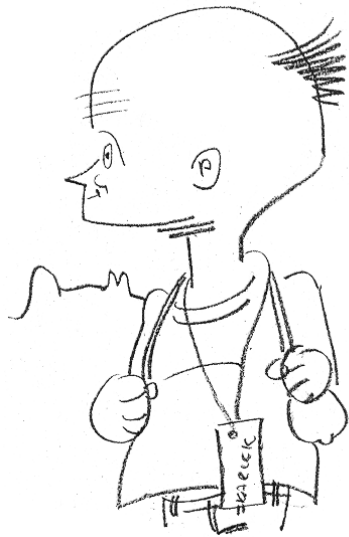
Imate samo jednu nagradu na festivalima? Je li razlog tomu rijetko sudjelovanje ili nešto drugo?

Kako se u pravilu najviše bavim, portretom, za to sam često i dobivao nagrade. Ali moram reći, meni je najveća nagrada nakon uručene karikature vlasniku njegov osmijeh ili tuđi dobromjerni podsmijeh? Jer to je karikatura ili crtani humor koji služi da se opustimo, družimo i nasmijemo sebi i drugima.

Tko vas je do sada pozvao za crtanje portreta svojih djelatnika i gostiju?

Bile su to mnoge ugledne domaće i strane tvrtke. Spomenut ću samo neke: Hotel Opera Zagreb, Inforum 2002., Hotel Ambasador na Skupu iriternista Hrvatske, 2002., Otvorenje poslovnice Hypo - Alpe -Adria-Banke, Zagreb, 2003., Godišnja skupština predstavništva Pago sokova, Zagreb, 2003., Sljeme, Puntijarka, 2003., Auto-show - PZ Auto,

U FOKUSU

Janko Bučar by Milan Lekić Lex

Josip Čosić Agramer by Milan Lekić Lex

Velesajam, Zagreb, 2004.,
American express Božićna zabava,
Zagreb, 2004., T Mobile - Božić na

Cvjetnom trgu, Zagreb, 2004.,
Sljeme, Glavica, 2004.,
Humanitarna akcija Knjigom pro-

tiv mina; Udruge branitelja Domovinskoga rata, INA - Naftaplina KI(IN na Interliberu - Velesajam, Zagreb, 2004. i 2005. i Basler osiguranje - Velesajam, Zagreb, 2005.

Gdje vam je bilo najugodnije crtati?

Na humanitarnim akcijama Knjigom protiv mina u organizaciji Udruge branitelja Domovinskoga rata INA Naftaplina KVIN, i UBIUDDR Podravke, gdje sam proveo nezaboravne trenutke s članovima i gostima tih udruga, koje zaslužuju sve pohvale za svoje djelovanje u našim prilikama ili bolje rečeno neprilikama. Iako moram reći da je i suradnja s ostalim tvrtkama bila više nego dobra.

Što biste rekli za kraj?

Vraćam se među obične, svakodnevnne ljude kojima ne smeta njihov vlastiti izgled, ma kako ih ja razotkrio.

Janko Bučar

KVEŠTEK U ŠTAGLJU

U nedjelju 4. lipnja 2006. u Kostanju pored Vrbovca održao se kulturno umjetnički program u sklopu kojeg je održana izložba karikatura našeg mladog člana Krešimira Kveštaka.

Izložbeni prostor je u starom štaglju preuređenom u malo seosko kazalište, gdje su se održale i dvije kazališne predstave. U blizini štaglja nalaze se ribnjaci, velike površine šuma i livada, idealno mjesto za odmor i šetnju u prirodi.

Kazalište "Merlin" iz Zagreba izvelo je predstavu "Kraljević i prosjak", a kazalište "Svarog" predstavu "Čudesna baka" namijenjenu djeci.

KONAČNO DOKAZANA "ŠNA

Otkaz i isprike zbog karikatura

Pod naslovom »Da, imamo pravo objaviti karikaturu Boga«, pariški list France Soir objavio je karikaturu »svetih likova četiriju velikih religija - kršćanstva, islama, židovstva i budizma«, te prenio 12 spornih karikatura proroka Muhameda iz danskoga dnevnika

Jyllands-Posten. Glavni urednik France Soira Jacques Lefranc objasnio je kako je njegov list htio još jedanput »svjedočiti o slobodi medija« te izraziti solidarnost s danskim kolegama, no - dobio je otkaz.

Vlasnik lista, francusko-egipatski poslovni čovjek Raymond Lakah oglasio se s objašnjenjem da je »odlučio smijeniti urednika u znak dubokog poštivanja religije i uvjerenja svakoga pojedinca«, ispričavši se muslimanskoj zajednici.

Od 30. rujna prošle godine, kad je najtiražniji danski list Jyllands-Posten objavio seriju karikatura proroka Muhameda, širi se gnjev muslimanskog svijeta zbog uvrede nanesene proroku. Muslimani smatraju da nitko nema pravo crtati proroka Muhameda, a »pogotovo ne prikazivati ga kao fanatičnog fundamentalista ili terorista«, tumače neki europski mediji bijes koje su karikature izazvale među muslimanima, koji traže ispriku ne samo lista nego i danske vlade.

K tomu, pozivaju muslimane širom svijeta da bojkotiraju danske proizvode, ali i norveške, jer je u među-

vremenu karikature prenio i norveški list. Premda je uredništvo danskog lista pojasnilo da nije imalo nikakvih rasističkih namjera niti ikakvih želja poniziti neku zajednicu, ispričavši se svima koji su se našli uvrijeđeni, ipak ne jenjavaju prosvjedi građana i vlada islamskih zemalja te zahtjevi za isprikom muslimanima.

Danski premijer Anders Fogh Rasmussen pozdravio je ispriku lista, naglasivši kako su mediji slobodni i vlada ih ne može cenzurirati. Istodobno, danske su vlasti pozvale predstavnike muslimanske zajednice u toj zemlji da pomognu u smirivanju atmosfere, a danski imam Fatih Alev izjavio je: »Od nas je zatraženo da razjasnimo kako vlada nema utjecaja na medije te da te novine nisu bile svjesne koliko je to pitanje važno muslimanima«.

No, prosvjedi, prijetnje i bojkot proizvoda skandinavskih zemalja se nastavljaju, pa je Danska upozorila svoje građane da ne putuju u neke arapske zemlje. Libija je zatvorila svoju ambasadu u Kopenhagenu, a Sirija i Saudijska Arabija povukle su svoje veleposlanike iz glavnog grada Danske. Agencije javljaju da su ministri vanjskih poslova 22 arapske zemlje u utorak u Tunisu osudili objavljivanje karikatura i zatražili sankcije za medije.

No, europski listovi, pozivajući se na slobodu medija, odlučili su se solidarizirati s danskim novinama, pa su u utorak sporne karikature prenijeli neki njemački, talijanski i španjolski listovi, među kojima i Die Welt, Berliner Zeitung La Stampa i El Mundo. Dok povjerenstvo Ujedinjenih naroda za ljudska prava najavljuje istragu

karikatura kako bi utvrdilo ima li u njima rasizma i vrijeđaju li vjerske osjećaje, Reporteri bez granica poručuju da »reakcije u arapskom svijetu pokazuju nedostatak razumijevanja medijskih sloboda kao temeljnog dosega demokracije«.

Lov na Europljane u Nablusu

Palestinski naoružani napadači u gradu Nablusu na Zapadnoj obali izjavili su u četvrtak da pretražuju stanove u potrazi za strancima iz nekoliko europskih zemalja kako bi ih oteli u znak prosvjeda zbog objavljivanja karikatura proroka Muhameda u zapadnim novinama. Izjava napadača nije potvrđena.

U telefonskom pozivu agenciji AP jedan pripadnik Brigada mučenika Al Aqse rekao je da članovi njegove skupine također traže od vlasnika hotela u Nablusu da ne izdaju sobe građanima pet europskih zemalja, uključujući Francusku i Dansku.

Gordana Tintor/AP/Hina

GA KARIKATURE

Veliki rabin Francuske: Dijelim bijes muslimana zbog karikature Muhameda

Velik rabin Francuske Joseph Sitruk izjavio je da dijeli bijes muslimana nakon što je nekoliko europskih listova objavilo karikature proroka Muhameda. "Dijelim njihov bijes i smatram da su te karikature neumjesne", rekao je veliki rabin nakon razgovora s francuskim premijerom Dominique de Villepinom. On je podsjetio da je upravo on bio prvi vjerski šef koji je reagirao kada se pojavio film Martina Scorsesea koji je o Isusu govorio uvredljivo za kršćanske vjernike. Na isti sam se način pobunio protiv govora usmjerenih protiv Kurana tijekom polemika o Sotonskim stihovima Salmana Rushdiea. "Ništa se ne postže vrijeđanjem religija, ponižavanjem i crtanjem karikatura. Mislim da se radi o nedostatku intelektualnog poštenja i poštovanja", dodao je. On smatra da se pravo na satiru "ukida čim se ona pretvori u provokaciju ili prezir prema drugome". "Ne radi se o bezgraničnom pravu", ocijenio je veliki rabin Francuske. (Hina)

Marginalizacija religije

Šemso Tanković, saborski zastupnik bošnjačke manjine, smatra da je karikatura napad ne samo na islam, nego na sve druge religije. - U svijetu postoje centri moći koji žele poniziti i kompromitirati islam, jer ako islam ne dopušta crtanje Muhamedova lika, onda se time otvoreno želi uvrijediti i poniziti - kaže Tanković. - Cilj ovoga je marginalizirati religiju kao takvu, a islam je odabran kao najpogodniji. Radi se o tome da se, preko ovoga, u konačnici na 'meti' nađu sve ostale Abrahamove religije - dodaje Tanković.

Nakon što sam vidio te crteže moja prva reakcija i komentar bila je da se tu uopće ne radi o karikaturama. Stvari se moraju nazivati pravim imenom. Karikatura spada u oblast humora, što je najviše što je ljudski duh u stanju proizvesti, više i od umjetnosti, filozofije ili bilo čega drugog. Ti crteži, a riječ je o pamfletima, su ruganje, dokazivanja teorije vlastite nadmoći i ponižavanje slabijih. Ti će crteži u historiji ostati zabilježeni u istoj rubrici kao i rasistički "humor" i ruganje na primjer mormonima iz devetnaestog stoljeća, crncima iz dvadesetog, stoljetni antisemitizam u evropskom i ruskom tisku, ženomrstvo u dijelovima islamskog svijeta...

Evo nekoliko ključnih razloga zbog kojih držim da ti crteži NISU karikature:

1. Karikatura je u svojoj biti satirična detronizacija onih koji imaju vlast i moć u svijetu, karikatura je demaskiranje laži i nepravde. To kada jedan bogati i siti Danac pravi crteže koji duboko vrijeđaju nekog jadnog siromaha u izbjegličkom kampu nije satira. To je naprosto gadost.

2. Muslimanskom svijetu koji je većinom konzervativan, nedemokratski i u kojem su, što je barem, meni osobito iritantno, žene potlačene i neslobodne, dobra satira potrebna je kao zrak i voda. Upravo zbog svog imena i svog porijekla, iako sam čovjek izrazitih sekularnih svjetonazora, osobno sam napravio veliki broj karikatura koje kritički propituju teme vezane za muslimanski svijet, tragičan položaj žene u njemu, muslimanske diktatorske režime, zaostalost, vjerski inspiriran terorizam... Prije tri godine sam dobio prvu nagradu u Njemačkoj za karikaturu koja je kritizirala nedopustivo ponižavanje ljudskih bića ženskog spola u dijelovima muslimanskog svijeta. No, uvijek sam se trudio da ne prijeđem granicu dobrog ukusa i elementarnog postojanja onoga sto je velikom broju ljudi sveto (koliko god da meni nije). Ta se granica osobito ne smije prelaziti onda kada iz pozicije jedne kulture, recimo kao kršćani, želimo reći nešto o drugoj kulturi, recimo islamskoj. Stvar je jednostavno o fundamentalnom principu bez kojeg ništa sto zovemo civilizacija ne može postojati.

3. Bogati zapadni svijet koji sebe voli nazivati demokratskim i slobodnim bi se morao držati vlastitih načela. Ako smo se odavno složili da su crteži na primjer crnaca sa debelim usnama ili židova sa velikim nosom nedopustivi jer su rasistički i antisemitski zašto takva pravila ne važe i za muslimane?

Na kraju, kada je riječ o Hrvatskoj, osjećam obavezu primijetiti da su te "karikature" o Muhamedu objavili listovi koji inače preziru karikaturu kao takvu i uopće se ne obaziru na činjenicu da je hrvatska škola karikature jedna od najboljih u Evropi. Dakle na njihovim stranicama nema mjesta za hrvatske karikaturiste, čak i kad su u pitanju genijalni autori, a ima mjesta za ove danske crteže. Mislim da je time sve rečeno o njihovim motivima za objavljivanje ovih "karikatura".

Konačno, i bez obzira na sve gore rečeno, želim reći da sam kao rođeni Sarajlija osjećao veliki stid kada sam sinoć gledao slike paljenja hrvatske i drugih zastava na ulicama Sarajeva, grada koji je od kako znam za sebe uvijek bio i hrvatski. Koliko god da ljutnja i ogorčenje u ovom slučaju imaju mjesta, mislim da ima milijun civiliziranih načina da se izrazi protest, pogotovo ako se to čini unutar prostora koji je u jezičnom i kulturnom smislu jedinstven.

Midhat Ajanovic - a j a n

Filmolog, pisac, karikaturist, član HDK Sarajevo/Göteborg

PROTJERANI HUMOR

Ovih se dana događa manifestacija "Dani humora" u Oroslavju, još jednom 'provincijskom' skrovištu za humor koji kao da je protjeran iz gradova, njihovih novina i listova. Tamo se poput zaboravljenih pajdaša malo opuštaju i naši godinovni karikaturisti koji godinama prosvjeduju u ime Hrvatskoga društva karikaturista zbog zapostavljanja svoje nezavisne branše u tisku.

Razumljivo je vidjeti kako se naš humor seli na provincijske manifestacije, u 'seoske' satiričke listove (kao što su "Zabočki pehalec" ili samoborska "Sraka"), kako se šćućurio u prigodničarske, fašničke atmosfere, kao da u velikim gradovima za njegova krila nema dovoljno piste. Francuska, na primjer, ima svoj satirički list "Okovani patak", Britanija "Privatno oko", a mi, ponosni na tradiciju "Kerempuha" koji se u zlatnim pedesetim prodavao u nakladi od dvjestotinjak tisuća primjeraka, nemamo sada vodećega satiričnoga lista.

U Hrvatskoj je izlazilo tisuće satiričkih listova (mnogi su, doduše, doživjeli samo jedan broj) i satira je uvijek kao povijesna sjena lukavo prokazivala svako vrijeme. Tradicija, koja počinje od "Podravskega ježa", "Zvekana" ili "Kopriva" s kraja 19. i početka 20. stoljeća, prekinula se nedavno, baš kada su umrli režimi, a oživjela sloboda. Zašto je danas zamro smijeh, kada je baš demokracija iznijela na vidjelo sve i svašta pa i humoristi, kao nikad prije, imaju gomilu 'ptičje' slobode i perspektive da oblete sav prostrti materijal našega života?

Kada su Felix i "kompanija" simbolično pokapali satirički list "Kerempuh" 1976. na Mirogoju pod arkadama, onda su pokopali

nepoželjni humor u ideološkoj klimi. Jasno je bilo da je humor šaptom pao, da je bio pogođen na društvenoj meti. Kada se "Kerempuh" nanovo probudio 2002. godine (trebao se iznova obnoviti), malo je zveznuo zvončićem, nakreveljio se i opet umro. Davalo mu se umjetno disanje, no zaživio ipak nije. Kako to da je satira živjela dok je bila zabranjena, a danas, kada je stekla prava, umire ili životari, kao da se tek treba na demokratskim izborima izboriti za svoje pravo glasa?

Iako je smijeh najjeftiniji i najdjelotvorniji svestrani lijek, čudesna droga, kako je rekao Bertrand Russel, ipak je smijeh danas najskuplja investicija vlasnicima visokotiražnih novina, upravo stoga što im je sasvim apstraktan, besplatan, neiskoristiv. Logika kapitalizma unistava humor - zašto pokloniti redak aforizmu ili prostor karikaturi, neunosnoj radosti duha, ako se tu može smjestiti oglas? Ilustrativne i vijestima pretrpane danasnje 'žute' novine nemaju minimalnog mjesta za šalu, ma koliko se ona skrila u svoj kutak i bezazleno usmjerila koplje prema svijetu. A svijet je u suštini vazda isti (politika, birokracija, socijala besmrtni su fenomeni) i koplja ima odasvud, pa nije jasno zašto su te bitke između humorista i svijeta iznenada stale. Naši karikaturisti poput Reisingera, Haramije, Puntarića svjetske su ptice koje mogu sletjeti na bilo koje mjesto i na malom prostoru zagrebat nečije gnijezdo. Kako to da je satira živjela dok je bila zabranjena, a danas, kada je stekla prava, umire ili životari, kao da se tek treba na demokratskim izborima izboriti za svoje pravo glasa. Karikaturisti koji još imaju svoj kutak doista su rijetki. Nekada su se novine čitale

odostraga, a danas se gutaju s naslovne strane koja nas hoće uvjeriti u smrtnu ozbiljnost životnih problema. Naravno, senzacionalizam je ugušio humor, jer kada nas raketiraju sa svih strana, neka bezazlena petarda ne znači ništa.

Škrti kapitalisti ne daju mjesta bezrazložnoj šali - ona ne ubija nikoga i ništa, samo golica. Dakle, smeta! Prigovor da je najslade zabranjeno voće (tj. da satira cvjeta tamo gdje je zabranjena) nije na mjestu. Humor nije samo prkos ni trend nego i potreba duha, što je pokazala i gomila ljudi na predstavljanju knjige "Grga" Ice Voljevice, na izložbi karikatura Srećka Puntarića u Galeriji ULUPUH, ili na izložbama Hrvatskoga društva karikaturista u Galeriji Fortezza.

Ljudi hoće smijeha, ali im ga ne daju. Sličan je paradoks i u književnosti - poslije "zabranjivanih" satiričnih romana Kušana, Majetića i ostalih u bivšoj Jugoslaviji, suvremena književnost usred demokracije jedva da ima cjelovitih humorističnih romana. Zbog te nestašice se proslavio humorist Ante Tomić. Pa neka netko bude lukav i proslavi se novim, dobro uređenim i ekipiranim satiričkim listom. Eto sjajne, vedre opozicije 'mračnoj' pozi dnevnog novinarstva. Nema onog "Kerempuha", nema splitskog "Berekina", slobodu su za juriš i sjever i jug!

(Lada Žigo, Večernji List)

GERO humorom osvojio Kineze

Osječanin Miroslav Gerenčer, poznat po nadimku Gero, podjednako je poznat i kao uspješan karikaturist pa ga i ne treba posebno predstavljati. No kada je riječ o svjetskim nagradama koje osvaja za izvrsnost svojih karikaturističkih crteža, onda već treba reagirati angažiranije budući da ovaj autor to i ne razgllašava sugrađanima. Pa tko dočuje ili načuje...

A najnovija je vijest da je Gerenčer humorom osvojio Kineze.

Na međunarodnom festivalu u Jiaxingu pod nazivom Chinese Jiaxing International Cartoon Exhibition 2005., u organizaciji kineskog ministarstva kulture, nagrađen je s tzv. Excellent Prize za karikaturu pape Benedikta XVI., a na međunarodnom festivalu u Wenzhou i Changzhou pod nazivom FreeCartoons Web International Cartoonet Festival 2005. osvojio je drugu nagradu, tzv. Silver Prize, za karikaturu tenisača Rafaela Nadala.

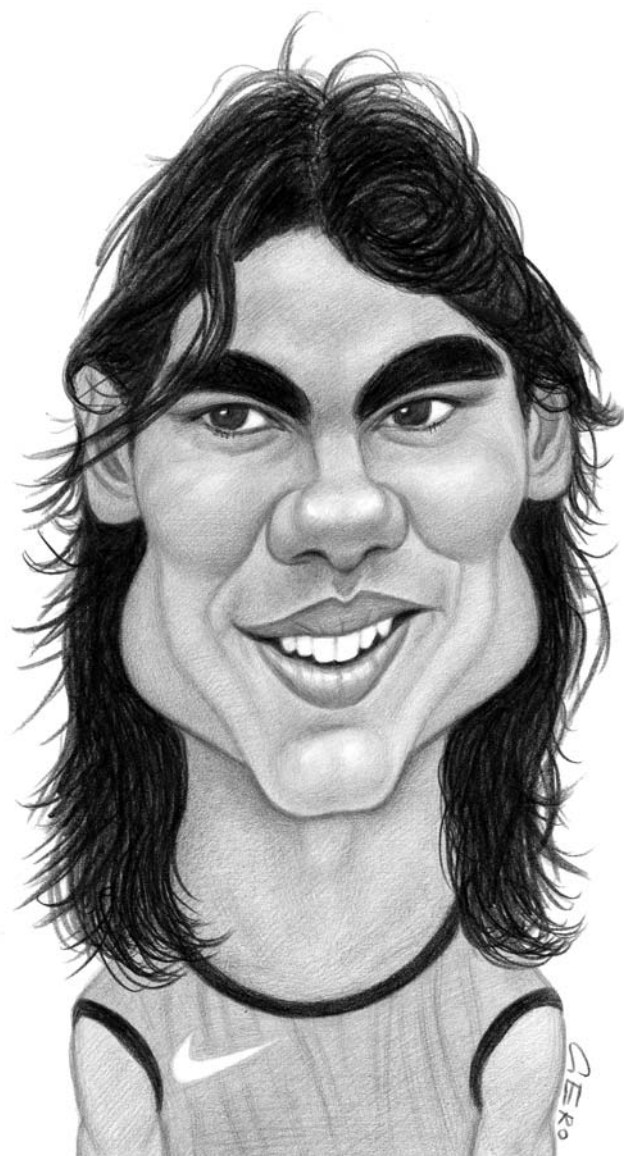
Konkurencija je bila iznimno velika, natjecatelja je bilo iz raznih dijelova svijeta, što se može vidjeti po informacijama koje su objavljene na službenim internetskim portalima tih festivala, a Gerenčerove su karikature odmah na vrhu što se tiče relevantnosti kategorija u kojima je nagrađen.

- Nagrade mi, dakako, puno znače - izjavljuje Miroslav Gerenčer i dodaje: - To više što vam u dalekoj zemlji kao što su Kina, Koreja, Japan, gdje vas nitko nikad nije vidio niti je čuo za vas i gdje nema nikakve "kuhinje" (namještanja pobjede), dodijele tako prestižnu nagradu!

- Te mi nagrade itekako puno znače jer su ljudi iz inozemstva prepoznali moj rad, dok našim

magazinima i časopisima uopće nije stalo da imaju dobar crtež, karikaturu, ilustraciju, strip... Časopisi su uglavnom preplavljeni kojekakvim starleticama, političarima, sportašima i svime onim što donosi profit. A gdje je stari dobar crtani humor? Zar smo ga tako brzo napustili? - pita se Gerenčer.

- Urednici, trgnite se malo, izdvojite koju lipu i za nas karikaturiste! - poziva osječki karikaturist koji je do sada dobio 46 međunarodnih nagrada i priznanja.

NOVAC SAMO KINEZIMA

Što konkretno donose nagrade osvojene u Kini? Jesu li novčane ili samo počasne?

Nagrade su novčane, ali samo za kineske autore. Zbog problema u transakcijama s njihovim novcem, stranim autorima dodjeljuju nagrade u obliku plaketa ili njihovih autentičnih suvenira.

Prema Vašem mišljenju, što je presudno za uspješnost karikatura koje ste izradili i za što ste nagrađeni u Kini?

Budući da sam profesionalac, izrađujem portrete do savršenstva. Stoga vjerujem da je za uspješnost mojih karikatura bila presudna moja velika predanost i profesionalnost u radu.

ŠTAMBUK U NOVOM SADU

Desetak minuta prije službenog otvorenja izložbe "Vinske mušice" uglednoga splitskog karikaturista Davora Štambuka, u galeriji Table au u centru Novog Sada, gdje je Štambuk izložio 50 svojih karikatura na temu vina, ušao je prvotimac Hajduka i reprezentativac Jugoslavije iz šezdesetih godina prošloga stoljeća, Novosađanin Aleksandar Kozlina.

-Dije moj Davor?- upitao je naglas nekadašnji veliki miljenik Hajdukovih navijača, pravi umjetnik baluna i istinski nogometni žongler. A Štambuka - nigdje?! Onda se netko dosjetio da se glavna zvijezda te novosadske večeri u obližnjoj kavani "zagrijava" za šankom sa svojim prijateljem iz djetinjstva, poznatim novinarom i publicistom Perom Zlatarom. Otrcali su po Štambuka, on je učas doletio na mjesto svoje izložbe i tada se dogodilo nešto zbog čega nitko nije mogao ostati ravnodušan. Davor Štambuk i Aco Kozlina poletjeli su jedan drugome u susret, zagrljali i tapšanje po ramenima trajalo je barem minutu, dvije, vidjele su se i suze, bilo je malo šmrcaja i među posjetiteljima izložbe. O čemu se radi?

Početakom 60-ih godina prošloga stoljeća Davor Štambuk bio je novinar zagrebačkog Narodnog sporta, tad se zbližio s Hajdukovim reprezentativcem i vragolanom Acom Kozlinom, postali su veliki prijatelji. Onda je Štambuk otišao živjeti i raditi u Parizu, Kozlina je napustio Split, i sad su se vidjeli nakon, vjerovali ili ne - 42 godine! Kozlina je sa sobom na izložbu donio karikaturu koju mu je Štambuk nacrtao prije 44 godine... Škljocali su aparati, zujale kamere, susret dvojice starih prijatelja svi su željeli zabilježiti. Kozlina nije krio svoje veliko uzbuđenje.

- Srce me je nedavno pošteno drmnulo, liječnici su mi naredili da se ne uzbuđujem, sada su mi neki savjetovali kako mi nije pametno ići na otvaranje Štambukove izložbe, Ali, nema onoga tko bi me mogao spriječiti da vidim Davora. Ej, da on dođe u Novi Sad a da se ne vidimo? Nema šanse! Davor je onda bio jedan od najpopularnijih Splićana, gdje god se pojavio zračili su vedrina, optimizam, i, s oproštenjem, dobra zajebancija... Štambuk je dopunio Kozlinu: - Aco moj, tako ti je

i sad! Ništa se nije prominilo. Osim šta me jedan dil tila onda sluša malo bolje nego sad. Ali, ni sad, u 72. godini života, ne mogu se potužit...

Organizator izložbe, vlasnik i glavni urednik jedine srpsko-crnogorske revije za kulturu pića "Svet pića" Petar Samardžija, bivši dugogodišnji novinar Slobodne Dalmacije i Nedjeljne Dalmacije, kazao je Štambuku da je došlo vrijeme za početak otvaranja izložbe. Galerija Tableau bila je dupkom puna Novosađana i Dalmatinaca koji su došli ne samo iz Novog Sada i okolice, nego i iz Beograda. Promotori Štambukove izložbe bili su Petar Samardžija, Pero Zlatar i potpisnik ovoga teksta. Nakon hvalospjeva na račun autora i njegova dosadašnjeg rada, u kojemu je dobio brojna domaća i međunarodna priznanja, posjetiteljima se obratio Davor Štambuk.

- Hvala mojim prijateljima koji su ovako lipo govorili o meni. Osjeća san se ka da san na - svon sprovedu! Jer, ovako se lipo govori o čoviku samo kad umre... A da van pošteno rečen, nisu ni mogli grubo govorit o meni. To će van potvrdit puno divnih dama i pravih konobara... S vinon desetljećima drugujen, s čašon u ruci se ugodno osjećan, i drago mi je da san se vama, dragi moji Novosađani, prvi put predstavlja baš s temon - vino! Jer, mi Dalmatinci i vi Vojvođani volimo bumbit.

Štambuk je dobio ovacije posjetitelja, gotovo sat vremena morao je davati intervjuje brojnim novinarima. Znojio se pred reflektorima i kamerama, Pero Samardžija se brinuo da se Štambukovo grlo ne osuši od davanja brojnih izjava... Samardžijina supruga Dunja, profesorica koja je u Splitu odgojila brojne generacije učenika, željela je da joj ugledna glazbena umjetnica Ida Gamulin ispriča splitske novitade, nekadašnji veliki boksački šampion Slobodan Kačar zanimalo se za Hajduka i košarkaše "žutih"... A predstavnici veleposlanstva Francuske u Beogradu uživali su sto je njihov francuski vitez Davor Štambuk doživio ovakav uspjeh...

(Dio teksta Milorada Bibića prenesen iz Slobodne Dalmacije)

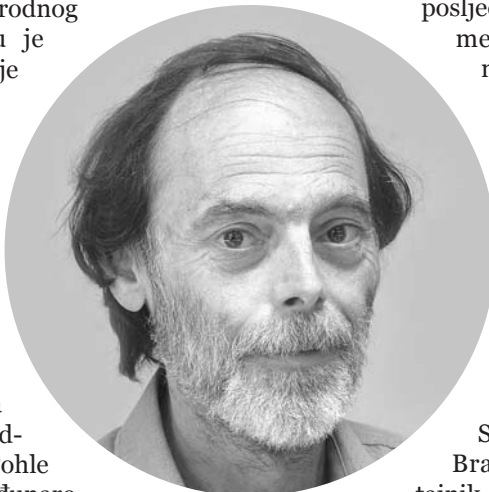

FECO AWARD ZA NAJHOLDA

Izvršni odbor (predsjednik, potpredsjednici i generalni tajnik) Međunarodne organizacije karikaturista FECO donio je odluku da specijalnu nagradu FECO dodijeli gospodinu Branku Najholdu, direktoru Zemunskog međunarodnog salona karikature. U pitanju je izuzetno priznanje, najznačajnije koje ova međunarodna organizacija dodjeljuje, o čemu svjedoči i podatak da je do sada, za dva desetljeća postojanja organizacije FECO, uručena samo dva puta i to Gerardu van der Broeku iz Francuske i Nezihu Denijalu iz Turske.

Obrazlažući razloge zbog kojeg je Specijalna nagrada FECO dodijeljena Najholdu, predsjednica organizacije Marlene Pohle je istaknula da je Zemunski međunarodni salon karikature, kome je Najhold na čelu od osnivanja, već godinama jedna od najvećih i najznačajnijih manifestacija te vrste u svijetu. Zemunski salon je od svog osnivanja njegovao najviši

nivo natjecanja i njegovao istinske vrijednosti u karikaturi, održan je i u vrijeme napada NATO-vih snaga na Jugoslaviju 1999., kada su sve ostale kulturne i sportske priredbe bile otkazane, a posljednje dvije godine obogatio je svoj međunarodni festival karikature novim idejama i inicijativama.

Na vijest o dobijanju nagrade, Najhold je izjavio da je veoma počašćen ovim visokim priznanjem koja je "neka vrsta Nobelove nagrade za karikaturu", ali je dodao da su za nagradu zaslužni i svi ostali koji su sa njim stvarali i radili u Zemunskom salonu.

Specijalnu nagradu FECO-a će Branku Najholdu uručiti generalni tajnik ove organizacije Peter Nieuwendijk iz Nizozemske na svečanom otvaranju ovogodišnjeg, jedanaestog po redu Zemunskog međunarodnog salona karikature, 6. lipnja u galeriji "Stara kapetanija" u Zemunu.

KOKO

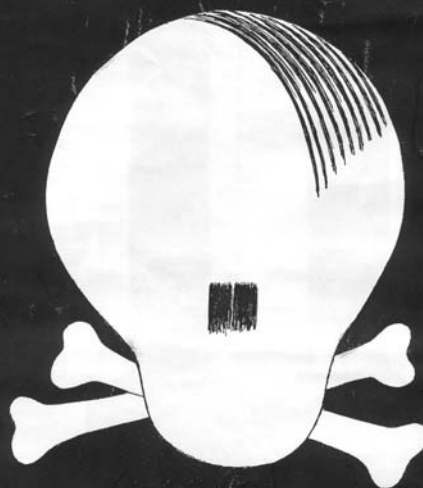
KARIKATURE

Uz prvu godišnjicu smrti Milovana Andre Kovačevića u Samoborskom muzeju priređena je retrospektivna izložba njegovih karikatura. Na otvorenju izložbe predstavljena je monografija Kokokarikature. Pred brojnom publikom o četrdesetogodišnjem djelovanju karikaturista i slikara Milovana Andre Kovačevića - Koke govorili su njegova supruga Zlata Bujan Kovačević, prof. želimir Košćević i autori monografije Fedor Kritovac i Zoran Pavlović. Milovan Andro Kovačević rođen je u Zagrebu 1938. godine, a cijeli radni vijek proveo je na Televiziji Zagreb kao glazbeni urednik, autor, redatelj i voditelj programa. Objavljivao je karikature u Poletu, Registratoru, Studentskom listu, Telegramu, Paradoksu, Gledištima, Kerempuhu i njemačkom Pardonu, a sudjelovao je i na petnaestak izložbi s grupom prozvanom Zagrebačka škola karikature. Pisao je i kolumnu za mjesečnik Naš Samobor. Na izložbi u Samoborskom muzeju izloženi su uglavnom neobjavljeni crteži, stripovi, nacrti lutaka, scenariji za lutke - manji izbor iz Kovačevićeve ostavštine koja broji više od pet stotina crteža.

(Ivanka Brekalo)

Zbog lošije reprodukcije u prošlom broju, ponavljamo reprodukciju karikature uz ispriku autoru Tomislavu Ožaniću.

Uredništvo Karike

najbolji na **FESTivalima**

TEHERAN 2005, Iran

Grand Prize: Mikhael Kontoris - Grčka

Tema: stariji ljudi

First Prize: Luc Derschmaker (Belgija)

Second Prize: Kambiz Derambakhsh (Iran)

Third Prize: Constantin Ciosu (Rumunjska)

Special Prize: Igor Vartchenko - Russia

Honorable Mention: Alexander Gatto (Ita),

Mana Neyestani (Iran), Hassan Karimzadeh

& Bahram Arjomandnia (Iran), Touka

Neyestani (Iran)

Tema: slobodna

First Prize: Janusz Kapusta (Poljska)

Second Prize: Kambiz Derambakhsh (Iran)

Third Prize: Mehdi Ali Beygilar (Iran)

Honorable Mention: Mohammad Amin

Aghaei (Iran), Seyyed Mostafa Jahanbakht

– (Iran), Laleh Ziaei (Iran)

Portret karikatura

First Prize: Eduardo Baptistao (Brazil)

Second Prize: Mehdi Aghajani (Iran)

Third Prize: Osmani Simanca (Kuba)

Honorable Mention: Grzegorz Szumowski

(Poljska), Amin Milani (Iran), Hassan Safi

(Iran)

TRENTO 2005, Italija

tema: Adam i Eva

1° Premio Angelo Campaner (Ita)

2° Premio Giovanni Sorcinelli (Ita)

3° Premio

Angel Boligan (Messico/Cuba)

Juli Sanchis Aguado (Španjolska)

Priznanja:

Leonardo Cemak (Italija), Yu Liang (Cina),

Marilena Nardi (Italija), Eray Ozbek (Tur),

Igor Pachtchenko (Rus), Ilija Rangelov

(Bug), Janusz Stefaniak (Polj), Grzegorz

Szumowski (Polj), Sergey Tunin (Rus)

BEIJING 2005, Kina

The 2nd WINE International Invitation

Cartoon Exhibition

Grand Prize: Paolo Dalponte (Italija)

Gold Prize: Dan Brawner (USA), Pawel

Kuczynski (Poljska), Angel Boligan Corbo

(Meksiko)

Silver Prize: Bretislav Kovarik (Češka),

Borislav Stanković (SICG) A. Krawczak

(Poljska), Yuri Ochakovsky (Izrael); Mikhail

Zlatkovsky (Rusija)

Bronze Prize: Oleg Goutsol (Ukra), Muhittin

Koroglu (Turkey), Stefaan Provijn (Belg),

Friederike Gross (Njem); Natalia Vartchenko

(Cipar); Maria Jose Mosquera Beceiro

(Špa), Slawomir Luczynski (Polj)

Excellent Prize: Igor Vartchenko (Rusija),

Yuriy Kosobukin (Ukra), **Louis Postruzin**

(HDK), Oleg Goutsol (Ukr), Kazanevsky

Vladimir (Ukr), Kurtu Valeriu (Njem), Victor

Travin (Rus), Heymans Patrick (Belg),

Tsocho Peev (Bugarska)

SKULTUNA 2005, Švedska

tema: VELIKI i MALI, na izložbu stiglo 1040

radova od 326 autora iz 52 zemlje

Na izložbi iz HDK: Marijan Pavečić

1st Prize Muhittin Köroglu (Turkey)

2nd Prize Kenneth Karlsson (Švedska),

Gennady Litinsky (Izrael)

Diplomas of Honour:

Mihail Sorit Ignat (Rum), Valeriu Kurtu

(Njem), Bill Stott (Eng), Alexander Shmidt

(Belo), Anatoliy Stankulov (Bug), Lubomir

Kotrha (Slovačka), Dušan Ludvig (SiCG)

BURSA 2005, Turska

1145 karikatura iz 53 zemlje

First Prize Houmayoun Mahmudi, Iran

Second Prize Rumen Dragostinov, Bugar

Third Prize: Vladimir Kazanevsky, Ukraina

Mension Prize: Andrei Puchkaniou, Bjelor

Aleksandr Pashkov, Rusija

Dachuan Xia, Kina

JIAXING 2005, Kina

Excellent Work

Louis Postruzin, Miroslav Gerenčer i

Miroslav Georgievski (HDK)

SHANGAI 2005, Kina

4th FCW International Cartoonet Festival

teme: fotografija, podzemna željeznica, u

kupaoni, slobodna i portret karikatura

Karikature:

Grand Prize: Mohammad Ali Khalaji (Iran)

Gold Prize: Muhittin Koroglu (Tur),

Kazanevsky Vladimir (Ukr)

Silver Prize: R. Dragostinov (Bug), Witold

Mysyrowicz (Polj), Raed Khalil (Sirija), Zang

Tao (Kina)

Bronze Prize: Seyran Caferli (Azerb), Rene

Bouschet (Fran), Omer Cam (Tur), Masoud

Ziaei Zardkhashoei (Iran), Yuri Ochakovsky

(Izr), Carlo Sterpone (Ita), Cai Lian (Kina),

Qiao Wei (China)

Success Award: **Louis Postruzin, Borislav**

Hegedušić (HDK), Jitet Koestana (Indija),

Farhad Bahrami (Iran), Taeyong Kang (Kor),

Julian Pena-PAI (Rum), Sergey Ermilov-

Escalator (Rus), Oleg Loktyev (Ukr), Yuriy

Kosobukin (Ukr), Li Runtang (Kina) ...

Selected Prize: Santiago Cornejo (Argen),

O-Sekoer (Belg), Tsocho Peev (Bug), **Josip**

Kovacevic (HDK), Athanassios Efthimiadis

(Grčka), Ikhsan Dwiono (Indon), Sajad

Rafae (Iran), Sichenko Sergey (Izrael),

Horia Crisana (Rum), Mihai Danielescu

(Rum), Evgeny Merkuriev (Rus), Saša

Dimitrijević (SICG), Todorovic Bobiša

(SICG), Erdogan Basol (Tur), Oguz Gurel

(Tur), Umit Muffit Dincay (Tur), Lukyancheko

Igor (Ukr), Hou Shiming (Kina) ...

PORTRET KARIKATURA:

Grand Prize: Wang Shanjia (Kina)

Gold Prize: Bahar Movahed Bashiri (Iran),

Zhu Zizun (Kina)

Silver Prize: Miroslav Gerenčer (HDK)

Mario Magnatti Mariom (Ita), Jovan

Prokopljević (SICG), Zang Qiang (Kina)

Bronze Prize:

Adrian Palmas-Diego Maradona

(Argentina), Erico Junqueira Ayres (Brazil),

Andres Rivadeneira Toledo (Ekvador),

Pamarthy Shankar-Arnold (Ind), Amin Milani

(Iran), Mohammad Amin Aghaey (Iran),

Wang Dapeng (Kina), Wangyuzhen (Kina)

Success Award

Dimaz Restivo (Brazil), **Davor Trgovcevic**

(HDK), B. Sreenivasa Prasad (Indija), Marco

Cocozza (Ita), Yuji Komiya (Japan),

Tadeusz Krotos (Polj), Han Piliang (Kina),

Huang Huimin (Kina), Li Jian (Kina) ...

Selected Prize:

Resad Sultanovic (BIH), Dilyan Dochev

(Bug), Kaur Chand Badhok (Indija),

Benjamin Trelles (Meksiko), Vladimir

Motchalov (Rus), Onder Vurgun (Tur),

William H Lockett (USA), Yang Jidong

(Kina), Zhou qiang (Kina) ...

TOKIO 2005, Japan

70 zemalja / 5.120 radova

Grand Prize: Joji Bigo / Japan

Kondo Hideo Prize: Hiroyuki Midorikawa /

Japan

Gold Prize: Wang Jin Ping / Kina

Vladimir Kazanevski / Ukraina

Special Prize:

- Masaharu Mori / Japan

- Neltair Abreu Santiago / Brazil

- Toshiro Kimura / Japan

BRNO 2005, Češka

122 autora iz 31 države

u katalogu M. Panić, M. Ajanović i D. Novak

Tema: NAPOLEON

1. Volfgang Schlegel (Njemačka)

2. Jiri Kostyr (Češka)

3. Bernard Bouton (Francuska)

Priznanje: Jiri Novak (Češka), Alejandro

T. Tastas (Urugvaj)

Tema: VINO

1. Bretislav Kovarik (Češka)

2. Jiri Kostyr (Češka)

3. Jiri Sliva (Češka)

Priznanja: Bill Stott (Engleska), Jiri Hiršl

(Češka)

RENDON 2005, Kolumbija

teme: afro-potomstvo i slobodna tema

First Prize: Harold Ortiz Sandoval (Kol)

Second Prize Eray Özbek (Turska)

Honorable mention: Jin Feng Guan (Kina), Jairo Alvarez Osorio, Jorge A. Restrepo, Luis Eduardo Leon (Kolum), Santiago Comejo (Argentina), Marco Leite da Silva (Brazil), Vladimir Kazanevsky (Ukraina), Ivailo Tsvetkov (Bug), Alessandro Gatto (Ita), Pawel Kuczynski (Polj)

PREŠOV 2006, Slovačka

tema: pivo

Grand Prix: Andrea Bersani (Italija)

I. Prize: Rumen Dragostinov (Bugarska)

II. Prize: Radek Steska (Češka)

III. Prize: Břetislav Kovařík (Češka)

Priznanja: Jacek Frackiewicz (Polj), Henryk Cebula (Polj), Krzysztof Zielonka (Polj), Jozef Storinský (Slov), Daniel Strzelczyk (Polj), Nikolaj Kapusta (Ukraina), Lýdia & Lýdia Trajtelová (Slovačka), Cristobal Reinoso (Arg), Viktor Bogdanov (Ukraina), Witold Barbara (Šved), Run Tang Li (Kina), Pavol M. Kubiš (Slovačka), Predrag Srblijanin (SICG)

LEGNICA 2006, Poljska

Grand Prix Gerhard Gepp / Austrija

HUMOR I SATIRA

1. Adam Pełalski (Poljska)

2. Grzegorz Hańderek (Poljska)

3. Jiri Sliva (Češka)

priznanja: Małgorzata Lazarek (Poljska),

Michał Tatarakiewicz (Poljska)

KABARE

1. Tomasz Broda (Poljska)

2. Witold Mysyrowicz (Poljska)

3. Mirosław Gryń (Poljska)

priznanja: Florian Doru Crihana (Rumunij), Jerzy Stępnik (Poljska), Oleg Dergaczow (Ukra), Witold Mysyrowicz (Polj), Břetislav Kovarik (Češka)

BURSA 2006, Turska

First Prize: Houmayoun Mahmoudi, Engles

Second Prize: Rumen Dragostinov, Bugar

Third prize: Vladimir Kazanevsky, Ukraina

Priznanja: Aleksandr Pashkov (Rusija),

Dachuan Xia (Kina), Andrei Puchkaniou

(Belorusija)

KETRYZIN 2006, Poljska

tema: žene

SATIRA

I nagrada - Sławomir Łuczyński / Poljska

II nagrada - Břetislav Kovarik / Češka

III nagrada - Ehsan Ganji / Iran

I nagrada - Serik Kulmeshkenov / USA

II nagrada - Andrea Bersami / Poljska

III nagrada: Anna Sokolska / Poljska, Józef

Bendziecha / Poljska

Priznanja: Sławomir Łuczyński / Poljska,

Dilma Nikolova / Bugaria

MAROSTICA 2006 / Italija

tema: snovi

KARIKATURA

GRAN PREMIO Márcio Leite da Silva

(Brazil)

PREMIO INTERNAZIONALE

Huseyin Çakmak (Cipar), Jerzy Gluszek

(Polj), Antonello Mengato & Flavio Masi

(Ita), Marilena Nardi (Ita), Yuri Ochakovsky

(Izrael), Andrei Puchkaniou (Bjelorusija),

Federico Ricciardi 'Riko' (Ita)

STRIP

GRAN PREMIO Igor Pachtchenko (Rus)

PREMIO INTERNAZIONALE

Witold Marian Barbara (Polj), Darko Drljevic

(SICG), Claudio Lauro Garcia (Brazil), Luka

Lagator (SICG), Giancarlo Sartore (Ita),

Lorenzo Trevisan (Ita), Jugoslav Vlahović

(SICG)

PREMIO SPECIALE "SANDRO CARLESSO"

Houmayoun Mahmoudi (Engleska)

PREMIO SPECIALE "MARCO SARTORE"

Stane Jagodić (Slovenija)

EKATERINBURG 2005, Rusija

tema: faktor vremena

First prize - Valentin Druzhinin (Rusija)

Second prizes - Sergey Tyunin (Rusija),

Paolo Dalponte (Italija)

Third prizes - Ziaei Zardkhashoei Masoud

(Iran), Vladimir Kazanevsky (Ukraina),

Ikhsan Dwiono (Indonezija)

DAMASK 2006, Sirija

Tema POLITIKA

Golden Prize: Shahram Rezaei (Iran)

Silver Prize: Yuriy Kosbukin (Ukraina)

Bronze prize: Mohammad Ali Khalaji (Iran)

Tema SLOBODNA

Golden Prize: Muhittin Koroglu (Turkey)

Silver Prize: Mohammad Amin Aghaey (Ira)

Bronze Prize: Makhmuodjon Eshonkulov

(Uzbekistan)

Special prize: Porumbita Mihaita (Rum),

Hekmat Abo Hamdan (Sirija), Dubovsky

Alexander (Ukr), Oleg Goutsol (Ukr),

Dongbum Kim (Kor) ...

Winning Prize: Kazanevsky Vladimir (Ukr),

Louis Postruzin, Zdenko Puhin, Milos

Panić, Zijad Sakić (HDK), Erdogan Basol

(Tur), Santiago Comejo (Arg), Muhittin

Koroglu (Tur), Hasan Ahmed Ismail

(Egipat), Tsocho Peev (Bug), Todorović

Bobiša (SICG), Moataz Ali (Palestina),

Stanislaw Kosciesza (Polj), Ray Costa

(Brazil) ...

SINTRA 2006, Portugal

World Press Cartoon

Grand Prix - Boligan / Meksiko

EDITORIAL KARIKATURA

1st Prize - Alfredo / Urugvaj

2nd Prize - Willem / Francuska

3rd Prize - Tom / Nizozemska

Honorable Mentions: Haddad / Francuska;

Bas / Grčka; Antonio Jorge Goncalves /

Portugal

GAG KARIKATURA

1st Prize: Boligan / Meksiko

2nd Prize - V. Druzhinin / Rusija

3rd Prize: Kountouris / Grčka

Honorable Mentions: Hou Xiao Qiang / Kina;

Adolfazl / Iran; Dubik / Ukraina

PORTRET KARIKATURA

1st Prize: Baptistao / Brazil

2nd Prize: Carrilho / Portugal

3rd Prize; Dalcio / Brazil

Honorable Mentions: Simanca / Brazil; Ant /

Engleska

ALANYA 2006, Turska

tema: TURIZAM MEDITERANA I DJECA

1st Prize: Rumen Dragostinov- Bugarska

2nd Prize: Dusan Smiljanić - SICG

3rd Prize: Mehmet Karaman - Turska

Special Prizes:

Ross Thomson (Engleska), Vadimir

Stevović (SICG), Slobodan Obradović

(SICG), Pavel Constantin (Rum), Lubomir

Mihailov (Bug)

OTTAWA 2006, Kanada

tema: CRTANJE KARIKATURA U

OPASNOM OKRUŽENJU

FIRST PRIZE: Run Tang Li, Kina

SECOND PRIZE: Dale Cummings, Kanada

THIRD PRIZE: Muammer Olcay, Turska

Ten Certificates of Excellence:

Ebina Mitsuru (Japan), Michael de Adder

(Kanada), Vojtech Jurik Vhristi (Češka),

Bernard Bouton (Francuska), Kang Kong

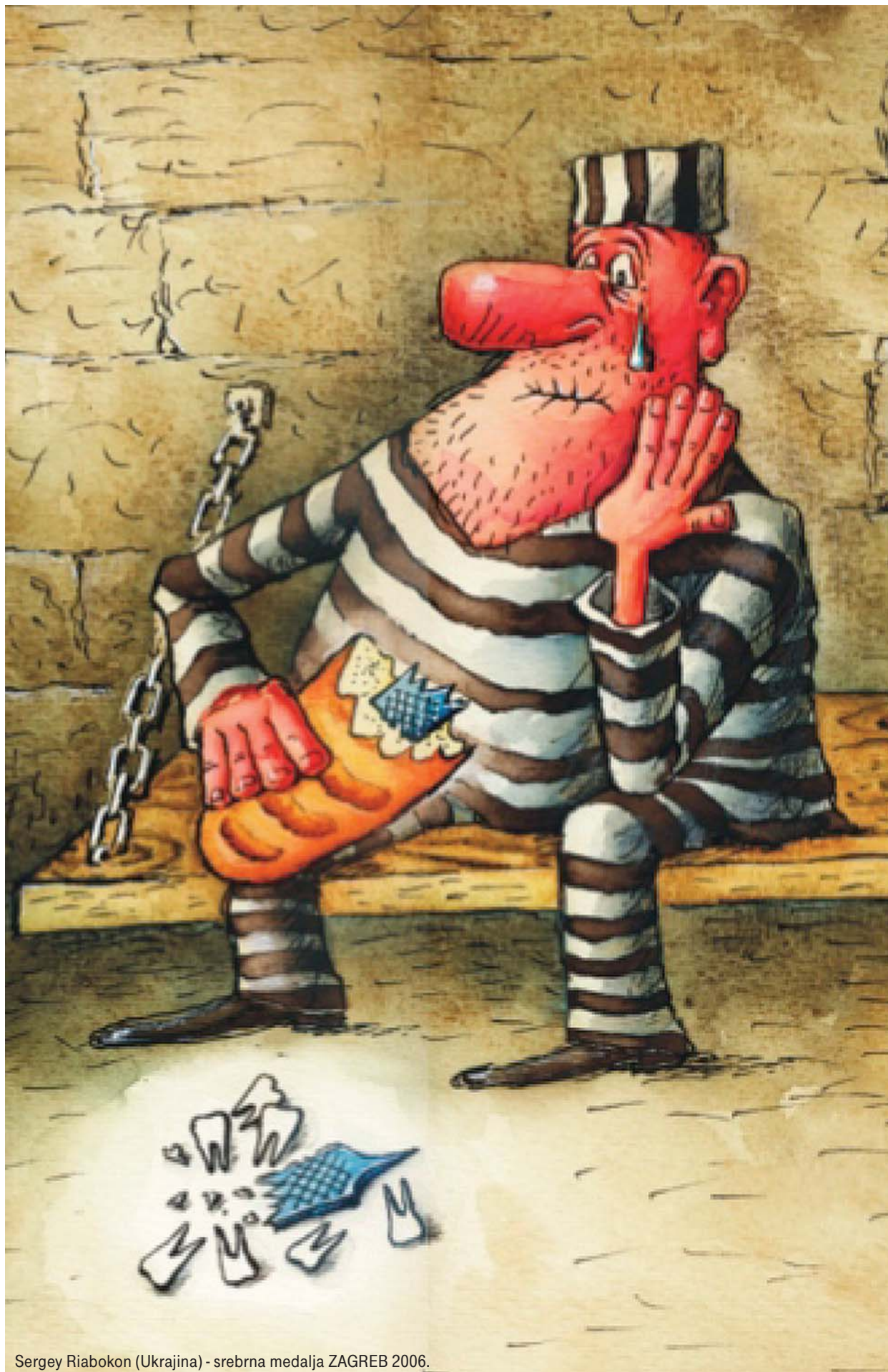
(Koreja), Theo Moudakis (Kanada), Andrey

Feldshteyn (USA), Peter Zimmer (Njema),

Abdellah Derkaoui (Maroko)

ŠALJEMO NA FESTIVALE

rok HDK / IZLOŽBA	IZLOŽBA	TEMA	FORMAT BR. RADOVA
08.06. 30.06.	Promotion office of Miyagawa, (Message Manga Festa Office), 509-4423 , 50-1 Hayashi, Miyagawa, Hida-city JAPAN www.city.hida.gifu.jp/topics/mangafes	PONOVRNO ROĐENJE (REBIRTH)	pošt.karta do A4 neograničen
08.06. 30.06.	DAEJEON INTERNATIONAL CARTOON INSTITUTE, 450, Wolpyongdong, Daejeon city, 302-281 Seoul, KOREA www.dicaco.com	1. SLOBODNA 2. SVADLJIV ČOVJEK & TOLERANCIJA	max. A3 max.4 po temi
15.06. 01.07.	5th TABRIZ INTERNATIONAL CARTOON FESTIVAL 29 Bahman BLV, Tabriz Culture and art center , Tabriz IRAN	SOCIJALNE NEPRAVDE	max. A4 max.3 rada
22.06. 07.07.	ABF a.s., (Ales Vyjidak) Vaclavske namesti 29, 11121 PRAHA 1 CZECH REPUBLIC cuk.dreamworkx.cz	GRADIMO OD DRVETA	min. A4 / max A3 max. 3
29.06.	Cartoon Competition "Dietetic Science", WeiBohao 6-3-1101, Weigongcun Street #1, Haidian District, BEIJING, CHINA www.okcomic.net	DIJETETSKA NAUKA	A4 max. 3 rada
29.06. 10.07.	Rhodes International Cartoon Exhibition P.O.Box 388, 851 00 RHODES GREECE	QUO VADIS, TERRA ?	A4 ili A3 neograničen
29.06. 15.07.	Verhulst Guy Regelsbruggastraat 65, 93000 Aalst, BELGIUM	KONTRACEPCIJA	A4 neograničen
13.07. 25.07.	Sixth International Contest of Caricature Independence (K.Kazanchev), post box 17, Kiev, 03142 UKRAINE www.cartoon.org.ua	SAMOSTALNOST I EKOLOGIJA ČERNOBIL – 20 GODINA POSLIJE	min.A4 max.A3 max.3
13.07. 25.07.	26 th International Nasreddin Hodja Cartoon Contest Karikatürçuler Derneği, Yerebatan Samici Cikisi 34122 Sultanahmet ISTANBUL, TURKEY	MIR	max. 30X40 jedan rad
10.08. samostalno slanje	DOM ZVONIMIR, Kralja Zvonimira 50 21210 SOLIN	KOLAČI	max.3 max. A3
10.08. 21.08.	GREEKARTOON P.O.Box 3953, 10210 ATHENS GREECE www.greekartoon.gr	KARIKATURA PREMOŠĆUJE KULTURE	min.A4 – max. A3 max. 3 rada
07.09. 22.09.	YOMIURI INTERNATIONAL CARTOON CONTEST SECTION, THE YOMIURI SHIMBUN, 1-7-1, Otemachi, Chijoda-ku, Tokyo 100-8055, JAPAN	1. BRIGA, NEPRILIKA, NEZGODA... 2. SLOBODNA	max.A3 max. 3
14.09. 30.09.	RODEK KULTURY, (Karpik 2006), Ul.Miklosaja Reja 1, 49-100 NIEMODLIN, WOJOPOLSKIE, POLAND	RIBE, RIBOLOVCI, RIBOLOV	A4 max. 2 rada
17.08. 01.09.	ULUPUDS, (Zlatni osmeh) TERAZIJE 26, 11000 BEOGRAD SERBIA & MONTENEGRO www.ulupuds.org.yu	VELIKI HUMORISTI	A4 neograničen

Sergey Riabokon (Ukrajina) - srebrna medalja ZAGREB 2006.

Aleš Vyjidak (Češka) - zlatna medalja ZAGREB 2006.